

Uchwała Nr XXI.138.2016
Rady Gminy Miłki
z dnia 3 marca 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.¹) w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz.332 z późn. zm.²) Rada Gminy Miłki uchwała, co następuje :

§1

Przyjmuje się do realizacji na lata 2016 – 2018 Gminny Program Wspierania Rodziny stanowiący Załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkach.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Tomasz Gujda

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1045, poz. 1890

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 1188, poz. 1198, w Dz. U. z 2015 r. poz. 1199, poz. 1045, poz. 1830, w Dz. U. z 2016 r. poz.195.

Załącznik
do uchwały nr XXI.138.2016
Rady Gminy Miłki
z dnia 3 marca 2016 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2016-2018

GOPS Miłki

I Wiadomości ogólne

1. Wstęp
2. Podstawy prawne do realizacji programu
3. Diagnoza środowiska lokalnego

II Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Dane dotyczące Programu
2. Zadania i realizatorzy zadań
3. Monitoring i ewaluacja Programu
4. Podsumowanie

I Wiadomości ogólne

1. Wstęp

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt. 1 w/cyt. ustawy do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. Opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy.

Program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie angażującego zasoby gminy.

Rodzina i dziecko są chronione zarówno w ustawodawstwie polskim, jak i międzynarodowym.

Art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Podstawową zasadą Konstytucji jest ochrona praw rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony państwa. Rodzina to podstawowa komórka społeczna składająca się

z rodziców i dzieci. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Stanowi ona pierwsze naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze z którym styka się dziecko. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych.

Każda rodzina tworzy własną niepowtarzalną atmosferę życia. Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży poprzez nieuświadomione przekazywanie wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań. Zdrowa rodzina wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości dając im możliwość prawidłowego rozwoju i prawidłowego wypełniania ról społecznych w przyszłości. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Rodzina dotknięta nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Do zjawisk patologicznych zalicza się w szczególności: alkoholizm, narkomanię, przestępczość, niewydolność opiekuńczo-wychowawczą oraz przemoc w rodzinie. Problemy te są najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci. Występowanie ich często

jest powiązane z problemem ubóstwa i długotrwałego bezrobocia, które to stanowią podstawowe podłoże braku równowagi i bezpieczeństwa w rodzinie. Występujące w rodzinie problemy są często złożone i do rozwiązania wymagają interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań osób ze specjalistycznym przygotowaniem oraz instytucji działających na rzecz rodzin.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego ich monitorowania i wsparcia, w tym w szczególności przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policję, kuratorów sądowych, a w razie potrzeby przez asystentów rodzinnych. Działania takie mogą być skuteczne jedynie przy założeniu współpracy wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.

Praca z rodziną powinna być prowadzona we wczesnym okresie jej zagrożenia przez wykwalifikowaną w tym zakresie kadrę. Pomoc rodzinie ma na celu w konsekwencji przywrócenie jej prawidłowego funkcjonowania poprzez umożliwienie jej odzyskania lub nabycia umiejętności prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych, aby dziecko pozostało w naturalnej rodzinie i tam zostało przygotowane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu i społeczeństwie. Niniejszy Program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną na terenie gminy Miłki.

2. Podstawy prawne do realizacji programu

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011r. Nr 149 poz. 887 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013r. poz. 182 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007r. Nr 70 poz. 473z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005r. Nr 179 poz. 1485 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.).

3. Diagnoza środowiska lokalnego

Na dzień 31.12.2015 r. gminę Miłki zamieszkiwało 3940 osób. W porównaniu do 2014 roku nastąpił więc wzrost demograficzny.

Wiek mieszkańców w latach	31.12.2014 r.		31.12.2015	
	Liczba osób	Odsetek	Liczba osób	Odsetek
ogółem	3842	100%	3940	100%
0 - 17	765	19,91%	773	19,62%
Kobiety 18 - 59	1086	28,26%	1123	28,50%
Kobiety 60 i więcej	394	10,25%	418	10,61%
Mężczyźni 18 – 64	1394	36,28%	1439	36,52%
Mężczyźni 65 i więcej	183	4,76%	187	4,75%

Źródło: dane statystyczne Urzędu Stanu Cywilnego w Miłkach

W 2015 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach objął szeroko rozumianym wsparciem 192 rodzin, w tym 146 rodzin z dziećmi. Pośród nich były 22 rodziny wielodzietne i 29 rodzin niepełnych. Najczęstszym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej było posiadanie niskich dochodów oraz bezrobocie.

Pośród korzystających z pomocy GOPS 141 rodzinom udzielono wsparcia w szczególności z powodu ubóstwa oraz bezrobocia, 36 z powodu niepełnosprawności, 12 z powodu problemu alkoholowego, 40 z powodu długotrwałej choroby, 11 z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych, 38 z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa.

W 2015 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach udzielił wsparcia w postaci finansowej według przedstawionych danych:

Formy pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe	23	45
Zasiłki okresowe	68	240
Posiłki	124	553
Zasiłki celowe	58	199

Źródło: Sprawozdania GOPS

Bezrobocie jest głównym czynnikiem sprawczym ubóstwa. Niesie za sobą nie tylko niedostatek, ale też i negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. Prowadzi często do zachowań dewiacyjnych w rodzinie, utrzymania nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych i całokształtu bytowania. W konsekwencji generuje występowanie patologii społecznej oraz nieradzenie sobie w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych. W rodzinach takich często występuje alkoholizm, złe warunki socjalno bytowe, problemy w zakresie opieki nad dziećmi. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak odpowiedniego specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie gminy w roku 2015 przeprowadzonych zostało 14 interwencji domowych. W okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. założono 15 Niebieskich Kart.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 października 2015 było 11 zgłoszeń, 4 osoby podjęły terapię odwykową.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na dzień 31.12.2015 r. aż 22 % ludności gminy korzysta z zasiłków pomocy społecznej.

II. Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Dane dotyczące programu

Miejsce realizacji Programu	Gmina Miłki
Czas realizacji Programu	lata 2016 - 2018
Adresaci Programu	Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych z gminy Miłki
Koordinator Programu	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach
Realizatorzy / Partnerzy Programu	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Komenda Policji w Giżycku Placówki Oświatowe z terenu gminy Miłki Zespół Interdyscyplinarny gminy Miłki Służba zdrowia Kuratorzy zawodowi i społeczni Lokalne media Rady Sołeckie
Źródła finansowania Programu	Środki samorządu gminy Budżet państwa Środki z innych źródeł zewnętrznych

2. Zadania i realizatorzy zadań

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest tworzenie warunków umożliwiających poprawę sytuacji społecznej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich wspieranie w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez realizowanie skoordynowanej polityki społecznej na rzecz wzmocnienia rodziny przez wyspecjalizowane instytucje samorządu lokalnego.

Cel 1	Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin zamieszkałych na terenie gminy Miłki
Zadania	Systematyczna diagnoza rodzin objętych wsparciem GOPS
Zakładane rezultaty	Precyzyjna wiedza na temat rodzin wymagających pomocy
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach

Cel 2	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin
Zadania	1/ Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki okresowe, celowe, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, stypendia szkolne, fundusz alimentacyjny, dodatki mieszkaniowe, itp.) 2/ Finansowanie dzieciom dożywiania w szkole. 3/ Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia 4/ Współpraca z Bankiem Żywności w Olsztynie – udzielanie rodzinom potrzebującym pomocy w formie paczek żywnościowych, organizowanie warsztatów dot. żywienia
Zakładane rezultaty	1/ Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny 2/ Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno – bytowych 3/ Uczenie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych 4/ Zapewnienie rodzinom najbardziej potrzebującym prawidłowych wartości żywieniowych
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach, Zakład Opieki Zdrowotnej w Miłkach, placówki oświatowe na terenie gminy Miłki

Cel 3	Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka środowisku rodzinnym
Zadania	<p>1/ Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny</p> <p>2/ Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym</p> <p>3/ Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia</p>
Zakładane rezultaty	<p>1/ Podniesienie kompetencji rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowywania wśród rodziców</p> <p>2/ Wzrost świadomości w związku z pełnieniem roli rodzica oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny</p> <p>3/ Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży</p>
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach, placówki oświatowe z terenu gminy Miłki, Ośrodek Kultury w Miłkach

Cel 4	Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwijanie już istniejących
Zadania	<p>1/ Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną (GOPS, Sąd, placówki oświatowe, Policja, itp.)</p> <p>2/ Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami</p> <p>3/ Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą</p> <p>4/ Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny</p> <p>5/ Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym</p>
Zakładane rezultaty	<p>1/ Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi</p> <p>2/ Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców</p> <p>3/ Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież</p> <p>4/ Współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny</p> <p>5/ Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby</p>
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach, placówki oświatowe z terenu gminy Miłki, Ośrodek Kultury w Miłkach, Sąd Rejonowy w Giżycku, Komenda Policji w Giżycku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miłkach, Zespół Interdyscyplinarny, Zakład Opieki Zdrowotnej w Miłkach, Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień w Miłkach

Cel 5	Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych
Zadania	1/ Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej 2/ Kierowanie członków rodzin do projektów systemowych 3/ Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową
Zakładane rezultaty	1/ Zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych 2/ Wszechstronna i systemowa pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach, placówki oświatowe z terenu gminy Miłki, Komenda Policji w Giżycku, Urząd Gminy Miłki

Cel 6	Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się pomocą rodzinom
Zadania	1/ Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, stażach, studiach podyplomowych
Zakładane rezultaty	1. Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc w rodzinie 2. Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach, placówki oświatowe z terenu gminy Miłki

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z gminy Miłki. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmięczenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmięczyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

Zadania wynikające z powyższego Programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dzieci i rodziny.

3. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitoring Gminnego Programu Wspierania Rodziny będzie realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Miłki. Na podstawie informacji i danych od podmiotów podejmujących poszczególne działania realizator będzie składać sprawozdania do wójta gminy Miłki do dnia 31 marca każdego roku.

Monitoring Programu posłuży do:

- kontroli postępu realizacji założonych celów,
- oceny zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań,
- porównania zgodności osiągniętych rezultatów z przyjętymi celami,
- weryfikacji efektywności wykorzystania środków na realizację danych celów.

Monitorowanie realizacji Programu pozwoli również na szybką reakcję w przypadku, gdy wstępne założenia okażą się mało efektywne lub gdy pojawią się rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami. Umożliwi planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczasowych.

4. Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Miłki oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystywaniu też własnej aktywności i potencjału, jaki posiada. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Programu jest ścisła współpraca podmiotów zajmujących się sprawami rodziny i podejmowanie interdyscyplinarnych działań.

